

Bom haj Bóh!

Cíklo 17.
23. hapleje.

Létnik 9.
1899.

Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju so kózdu žobotu w Smolerjez knihicjischcérni w Budyschinje a su tam doftacj sa schtvrstlétmu pschedplatu 40 np.

Jubilate.

1. Kor. 2, 12.

My njejš my teho ducha teho ſweta doſtali,
ale teho Ducha, kiž je s Boha.

Schtóz mntska w ſwojej wutrobje žaneho ſwiateho Ducha nima, tajki njemóže na nihdý pſchińcz k ſwojemu ſbóžnikoj a rjez: „Lebje ma mja ſa ſwojego knjesa.“ Alle ſchtóz je kſchžený, a ſchtóz k Božemu bliđej kholđi, ſo na Božim ſlowje doma cjuje a w Božim domje natwarja a ſo k Bohu modli, tajki ſe wſchém tym ſwiateho Ducha do ſo nits doftanje, a tónle ſwiaty Duch człowjekoj praji: „Knjes Jezuš je ſobu twój ſbóžnik, tež ſobu ſa tebje bu wón kſchizowaný, je ſobu ſa tebje ſ rowa horjestanýl a je ſobu ſa tebje do wěcznoſće žiwý. Do tuteho ſbóžnika pač ty wér!“

Jeniczki Boži duch je prawy wěrny duch, kiž czi ſi wérnej prawdu wſchitko jažnije dorjeknje, eže ženje nihdý njesjebje a czi na nicžim tradacj njeda.

Tón hakle czi Bože ſlowo prawje jažnije wuloži, ſo mohl jo ty prawje ſroshmicz, tón czi twoje hréchi wotkryje a czi je wſchitke pſchepokaze, tón w tebi žadanje po wěcznym ſbožu a wumozjenju wubudži a staji cze pod kſchíz twojego ſbóžnika, ſapokaze cze na njeho ſe ſwojim porſtom a praji: „Hlej, tón je to Bože jehnjo, kotrež wſchón twój hréch ſobu na ſo wojsmje a jón ſobu ſa wſchón ſwet njeſe.“

Sswiaty Duch a njewériweho ſwetowym duch ſtaj mjes ſobu jara wſchelakej. Tón duch, kajkiž ma njewériwy

ſwet, a kajkiž na ſweczi knježi, tón ſpochi wjele wězy wot ſo čini, nima pač w ſebi žanu žiwu móz; tón ma wjele ſlowow, pódla pač mało ſkutkow, wjele ſwonkownego kſchžca, pódla pač mało ſnitskowneje pýchci a rjanoscze, njemóže nikoho ani roſhwětlicz, aniewožiwig. — Alle Boži, ſwiaty Duch, tón hakle je ſa naš ſa wſchěch prawy troſhtar, wucžer, ryczer, ſwědczer. Tón nam ſwoje kražne dary nadari, nam wſcho wujazni, naš cžeri, ſo chžli ſo k Bohu modlicz, ſo moħli ſwjeczi jało džeczi Bože po ſwecze kholđicz. Jeniczki tajki, kiž je ſam žiwý, a kiž ma w ſebi žiwu móz, móže tajke živjenje a tajku žiwu móz do naš ſaplodziez. S Bohom Wotzom a ſ Bohom Šsynom je ſwiaty Duch wot wſcheje wěcznoſće žiwý. Wón je ſi Bohom wſchón ſwet ſobu ſtworil a naſche wumozjenje ſi nim ſobu dokonjal. Tało Bóh ſwet ſtoriesche, mějesche ſwiaty Duch ſwoje dželo ſobu pſchi tutym ſkutku. W naſchim druhim artiklu pač wſchitzu wuſnajemy: „Naſch ſbóžnik bu podjath wot ſwiateho Ducha.“ Tało bu naſch Knjes w Jordanu wutſchženy, pſchińdze ſwiaty Duch ſi njebjieſ dele na njeho a ſawosta pſchi nim. A dokelž bě naſch ſbóžnik ſwiateho Ducha wſchego doſtał, bu wón ſi tym naſch prawy jeniczki ſbóžnik, žalhowaný profeta, wjſchſchi měſchnik a kral. Schtož je wón ſa naš, ſa naſche wumozjenje dokonjal, je wón wſchitko ſi tuteho ſwiateho Ducha mozu dokonjal.

Kajke dželo pač ſwiaty Duch nad nami ſamymi dokonja? Hlej, wón naš wuſwjeczi ſi tym, ſo naš ſi naſchemu ſbóžnikoj dovjedže, jeho w naš pſchekražni, ſi naš kſhudých

hréščníkow „Bože džeczi“ sczini, naš wušwjeczi, so byli cziste žudobja, a naš pschewróczi, so byli Bohu sa bydlo a sa njeho žwiate temple, w kaſkihž mohł wón pschebywacž.

Pschindž k nam do naschich wutrobów, žwiaty Ducha, wuczer s naš, schtož je czelne a njecziste, so móhł Bóh w naš bydlicž. Nawucž naš, so pósnaſem, ſak miły Bóh pscheziwo nam je, a so móhł kózdy žwój hréch pósnaſem. Saſoj, schtož je ſranjene; troſchtuj, schtož je ſrudžene; poſyln, schtož je ſlaby, ſdzerž, schtož je ſylne a woſtan pſchi naš, hdyz dyrbimy se žweta wuńcz, so móhli s tobú węcznje žiwi woſtač. Hamjen.

Jesuš Chrystus psched žudom.

(Skónczenje.)

Zsecze khostanje je, so ſo ſkónczne ponurja do wołańz: „Nimam žaneho krala, ſhiba khezora“, a „jeho krej pſchinidž na naſche džeczi!“ Nô, to je ſo ſtało. Wasch Jeruſalem ſu roſlamali, wasch wózny kraj ſu ſapuscžili, wasch ſu lětſtotetki dolho druhe ludy roſteptali, hiſcheze dženža ſe roſpróſcheny, roſzycchnowaný narod!

Tola naděndze ſo tale ſamoprawa nadutoſež a tamne ſbože a ſbóžnoſež we žwétnych ſublach jenož pſched 1800 lětami, jenož mjes tehdomiſchim Božim ludom? Njenadeňdzeſtej ſo wobej tež mjes dženžniſchim Božim ludom, mjes kſchecžianami? Njeddyrbimy teho dla wuſnač, ſo je Bože khostanje, tehdž iſraelfskemu ludej napołożene, tež naš podeſchlo? A njepoſnaſem ſ teho, ſo to, schtož je ſeſuš jenož někotre dny do žwojego wužudženja wuprajil po ſcz. ſwj. Jana 12, 31: „Nětk dže žudzenje na tón žwét“, je ſo woprawdze ſtało? Žwét je Bóh žudžil, hdyz je ſebi wón ſwažil, ſeſuša Chrystuſha pſched žwój žud žadacž.

Dyrbimy ſkónczne hiſcheze ſklowo prajicž wo tym, kotrež je ſo pſches tamny ſud do ſmjerče ſaſudžil a ſotrehož tola jaſo jenicžkeho praweho naděndzem, dha je to tole: Chzecze-li žwiatu nadobnoſež ſeſuša Chrystuſha, dženža pſched ſud dowiedženeho, zyle ſpoſnač, dha njezmecze niz jenož jeho prawdoſež napſchecežiwo ſtajicž njeprawdze jeho žudnikow, ale ſeſušowe ſkutki pſchirunacž ſe ſkutkami jeho wužomníkow. Njerěčzu tu wo pſcheradniku Žudaschu. Ale hižo w Gethſemane, jako ſeſuš ſnuteſkownje pſchewojowa, schtož je potom ſwonkownje pſchebedžil, ſu jeho tamni jednačzo wopuſhczili, a to, hacž runjež běſche wón tamnych tſjibh, ſotřiž běchu ſ nich najwyschſchi ſthodženk poſtupili, woſebje prožyl: „Woſtańče tudž a wachujče ſe mnu.“ Hdyz ſeſuš ſojachu, dha drje je Pětr žwój mječ wužahnyl, žwój mječ ſe želesa, tola zyle pſchecžiwo ſeſušowej woli. A hdyz běſche ſeſuš ſaprel, a wſchitz ſu mjeleželi. Tak je ſo tež nad najlhmañchimi tehdž wužudženje ſtało, ſo woni ſhmanu njeſhu. ſeſuš mjeſeſhe ſo wupokaſacž jako jenicžki ſhmanu a dobrý, wón dyrbijſehe ſwoje dobyče ſham dobycž. Sso wě, tehdž njebečhu wužomnízhi hiſcheze Ducha doſtali. Halle po tym, ſo běſche ſeſuš wumrjel a po wužchſcheny, móžachu ſhwiatki pſchiricž. Tola někotre lěta po ſhwiatkach wuhladam Šeſzepana, někotre lětžeſatki po ſhwiatkach Pawoła pſched teſhamej wyžokej radze, pſched ſotrejž běſche něhdž ſeſuš ſtejal. Próž je hódne to, schtož ſap. ſkutki w 7. a 23. ſtarwie wo ſtaču tuteju mužow pſched žudom poſvedaja, pſchirunacž ſ ſeſušowym ſtačom pſched žudom. Njekaj wěry, na pjenjenaj ſi duchom, tajſai ſtejtaſ ſu Šeſzepan a Pawoł, wyžozh poſběhnjenaj, pſched ſwojimi ſudnikami, ſotřiž běchu jenož člowjekojo tuteho čželnego žweta; tola ſeſušowu ſhwiatu nadobnoſež, ſiž je ſo ſiwiła w jeho ſlowach a w jeho mjeleženju, njemžetaj wonaj dozpicž. Hiſcheze ras mjeſeſhe ſo wobkruežie wérnoſež ſlowa, něhdž wot Jana kſchecženika rěčaneho (ſcz. ſwj. Jana 3, 31): „Schtož wot ſemje je, tón je wot ſemje, a rěci wot ſemje: ſchtož ſi njebeſh pſchinidže, tón je na wſchitkach.“

Podał A. Sommer.

Thy dyrbischi žwiaty džen ſwjecžicž.

(Potraczowanje.)

2. Thy to dyrbischi. Wſchitke žwétlo na ſemi wot horkach pſchinidže. Bóh je žorlo naſcheho žwétla; ſkónzo je noſcher ſemiskeho žwétla. Žene ſkónčko je, ſiž ſo ſi njebeſh dele žwéczi

a wſchitkim ludžom žwéczi. To jene ſkónčko roſhwětluje, ſhrěwa a žiwi czini žylu ſemju. Podobnje je ſi njedželu. Wot Boha w njebjefzach wona žwoje ſwétlo doſtava a člowjekam na ſemi jo pſchinieſe. Prawe ſwjecženje njedžele člowjeka horje poſkaſuje a dže ſebi horkach po Bože žohnowanje.

A to my wſchitzu trjebam. My wěmy, ſo wot Božeho žohnowanja wſchitko wotwifzuje. Nô, duž pytaſmy Bože žohnowanje! Pſchede wſchém na dnu teho ſenjeſa móžemy, a w domje teho ſenjeſa dyrbimy je pytač. A wſchak trjebam ſhwiaty džen ſa czelo, duſchu a ducha. Njedžela pomha a wucži naš naſcheho ducha k Bohu poſběhowacž we wěrje a modlitwie, ſa naſchu duſchu měr naſnakacž we ſeſušu, w tym wěrnym ſerſcheze, a ſa naſche czelo wočerſtwjenje doſtač, kotrehož potrjeba.

Franzowski lud je w czaſu revoluſyje ſpyla ſhwiaty džen wotſtronicž, ale bórſy je poſnal, ſo člowjek na ſtajne bjes wotpočowanskeho dnja wobſtač njebože a njedželu ſaſo ſawjedl. Ludžo, ſiž to ſi naſhonjenja ſnaja, praſa, ſo ludžo, ſiž njedželu nježwycža, ſo do czaſa ſestarja a bywaju k dželu njeſhmani. Chzemh ſo halle ſami pſches ſwoju ſchfodu mudri ſeznicž abo njecham ſo radscho pſches zuſu ſchfodu ſakhowacž dač a ſi historije naſuknycz? Ta pak naš wucži, ſo my njedželu trjebam. A Bóh praſi: „Thy dyrbischi ſhwiaty džen ſwjecžicž!“ To ſkowęſko „ty“ horkach ſteji a praſi: Schtožkuliž ſy pſched ſudžimi a mjes ſudžimi, tebje ta ſaſnia twojego Boha nastupa. Njestaraj ſo wo to, schtož ma Bóh druhim praſicž, to tebje ničo njeſtara; poſluchaj na to, schtož chze Bóh tebi na wutrobu poſložicž. Tu dyrbischi: Tón Bóh, ſiž je tebje ſtwaril a wumohl a chze tebi k ſbóžnoſeži wupomhacž, ma tebi něſhco praſicž; daj ſebi wot njeho praſicž, daj ſebi wěroſež praſicž.

Šwiaty džen dyrbischi ſwjecžicž; ale prafchesh ſkano ſo ty, kotrež ſhwiaty džen? Hacž je džen ſhwiaty džen, to nima jenotliwý ſchecžian roſhudžicž, to je ſeſka a zyrkwinſka wýſhnoſež poſtaſila, to praſi tebi Bóh pſches porjady zyrkvi, ke kotrejž ty pſchiflufchesh a jow placzi Matth. 16, 19. Thy pak dyrbischi ſhwiaty džen ſwjecžicž, t. r. niz jenož tu a tam jenotliwý ſhwiaty džen, hdžež ſo to tebi runje hodži, ale kózdy ſhwiaty džen, kotrež pſchinidže.

A ſedžbuſ dale na to, kelfo dyrbischi wot ſhwiateho dnja ſwjecžicž. Bóh tebi njepraſi, ſo dyrbischi tu hodžinu ſwjecžicž, hdyz ſo Boža ſlužba džerži, wón njerěči jenož wot pol ſhwiateho dnja, ſkano wot njedžele dopoſdnja, ale wón praſi: „thy dyrbischi ſabbat ſwjecžicž!“ To tola ničo druhe njerěla hacž: Zyle ſhwiaty džen dyrbischi ſwjecžicž. Njeſabudž, ſo njedželu popoſdnju a wjecžor tež hiſcheze k ſhwiatemu dnej ſlužhetaj a prafchesh ſo, hacž ty pſchezo zyle ſhwiaty džen ſwjecžicž. Ale ty ſkano praſiſh, ja tola njemžu žylu njedželu w zyrkvi pſchebycž. Ně, to ty tež njerjebaſch. Ale ſwjecžicž móžech a dyrbischi ty zyle ſhwiaty džen a ſwjecžicž njerěla ničo druhe hacž: Thy dyrbischi ſhwiaty džen wot ſeſkeho naſoženja wotdželicž a k ſlužbje Božeſ poſtaſicž, jón temu ſenjeſe poſwjeſcžicž. To ty tehdom czinisch, hdyz ſo twojego wſchēdneho džela woſtajich a ſhwóju wutrobu k Bohu poſběhujech, hdyz ſo wobdželich na ſhawnej Božeſ ſlužbje a w Božim domje ſi nutroſežu ſo modliſh a ſpěvaſh a poſluchaſh, hdyz ſo ſwétnych roſpróſhenjow hlaſach a hréchej čělaſh ſak jědojtemu hadej a hdyz ty temu ſenjeſe ſlužiſh ſi zyle ſhwiatu, jemu ſlužiſh w ſwojim domje, haj w zyle ſhwiatu ſiženju. Na tajku Božu ſlužbu džiwa Pawoł, hdyz wón pſche: „Dajcze temu ſkolu ſhryſtuſhovemu bohače mjes wami bydlicž, we wſchej mudroſci roſwuežče a napominacže ſo ſi pſalmami a ſi ſhvalbnymi a duchownymi kſherluſchemi, temu ſenjeſe luboſnje ſpěvaſo we waſchej wutrobie a wſchitku, ſchtož wý čžinice ſe ſlowami a ſe ſkutkami, to čžinice wſchitko w mjenje teho ſenjeſe ſeſuša, a džakujče ſo Bohu a temu Wótzej pſches njeho.“

Šwjecži pak ſo pola naš njedžela tak? Abo njeddyrbimy praſicž: Wožwjeſenje njedžele je jena ſi tých pſchecžinow, čehož dla naſhemu ludej to žohnowanje pobrachuje. Kelfo njedželskeho džela, kelfo ſazpiwanja Božeje ſlužby, haj, kelfo hréchej ſluženje naſnakacž w naſchim ludu! W ſakſkich jaſtwach je wſcho dželanje ſa mſdu njedželu ſakſane.

Hdy by ſo tola to tež druhdže wobkedaſo! Runje pſches to by jich wjeli wjazh ſhwile naſnakalo, Božu ſlužbu poſtač. Hdyz pak njedželu ſwony do Božeho doma woſaja, ſak ſebi někotry myſli a praſi, ſo pſchinicž njemžu. Ale wón ſi tym jenož ſham ſebje a druhich ſiebje. Hdy by čžyl ſprawný bycž, dyrbiaſ praſicž, ſo njeha ke mſchi hiež.

Schto pak ſo ſ tým dozpije? Dži do jaſtivov a praschej ſo, na kótrym dnju je ſo najvýazý ſlóſčov ſtaſo, a ty budžesč namiakac̄, njeſkonečne wjele hřečha a haniby a ſchtraſh, njeſkonečne wjele njeſboža w čélnym a duchownym wižy někaſ ſi wotkýwecženjom njedzele hromadže. Haj tak daloko je pſchischo; na dnju teho knjesa ſo najvýazý duschow temu knjesej ſhubi. Tak pak byč ſjedýrbi. Duž nječamh jenož ſkoržic̄; ſ tým ſo nječo njepolepſchuje. Proſchmy wjele bóle ſa naſch lud a dželajm, kóždy na ſwojim měſcze, ſo by lepje bylo. A ſ tým ſapocžny ſhami na ſebi. Poſepchujmy ſo, potom budže ſlepje.

(Skonečenje.)

Kherluſch na pucž.

Mój abba, wótcze njebeſki,
Ja chzu ſo na pucž podacž
A tebi, ſchtož mam na myſli,
Wſho porucžic̄ a dodacž.
Duž wjedž mje ſ twojej prawizu,
So wuſvolam a nađendu,
Schtož ſ mojom' ſbožu ſluži.

„Pój ſobu, luby ſbóžnilo“,
Tež moja duschha prožy,
Njech by ſo derje radžilo,
Schtož wona w myſlach nožy:
Do ruky twojej mudroſće,
Kíž derje wſhitko wuſvedče,
Ja bojaſny ſo podam.

„Szym pſchi tebi, duž njeboj ſo!“
Mój ſbóžnik ſe mni praji.
Wjmi na pucž, duschha, ſlowo to,
Kíž twoju bojoſcz ſtaji.
Njech ſakhadžeja wichory,
Wón ſ tobu je na lódžicžy.
Wón njeđa ji ſo nurič.

Ja lehnu ſo na wutrobu
Cži, knježe móžny, ſwérny;
Sswét powal ſo — ja ſ tobu du
A ſawostawam měrny;
Ja kſchij a horjo pſchekrocžam
A „halleluja“ ſanofcham,
Hdyž chze ſo ſwétej ſeznycž.

Budž, domo mój, dha w Božem mje
A wj tež wſhitzy lubi:
Mój duschha pſchecžel ſobu dže,
Sswój ſchit a troſht mi ſlubi;
S nim ſwétlo mam we čémnoſceži,
Mje wo dnjo ſlónzo njeſpari,
Mój pucž ſo derje ſkonečni.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— We Wulkim Dažinje je ſo pónđelu thdženja nowa ſchula poſhwycžila. To běſche wjeſelh džen ſa zylu ſchulſku wožadu. Dolhe lēta běchu ſo hžo na to wjeſelili. Někto běſche to pſchecže dopjeljnene: Woni móžachu ſwoju nowu ſchulu, ſi kotrejž běſche ſo 11. mérza m. l. ſaložkň ſamjen požožil a na kotrejž tvar je ſo něhdže 32000 hrivnow nažožilo, rjenje natwarjenu poſhwycžic̄. Popołdnju w 2 hodž. ſhromadžicha ſo džecži w ſwjedženſkej draſče ſe ſtarſchimi a pſchecželi ſchule pſched ſtarej ſchulu, hdež ſo poſběhowaza ſwjatočnoſcz ſi wuſpěvanjom kherluſcha: „Sed'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam“ pod pſchewodom hudžby ſapocža. Na to poſtrowi pſchedžyda ſchulſkeho prijodkſtejerſtwa, knjes rycžerkubleč Schuster nad Wulkim Dažinom ſhromadžisu, wožebje ſaſtupjerjow kralowskeje inspekcije, knjesa wſchonoſcžineho ažekora ſ Kirchbach a knjesa woſkřeſneho ſchulſkeho inspektorata Bacha ſ Lubija. Potom mějeſche knjes wucžer Haaser hnijazu rěč, w kotrejž ſo rožohnowaſche ſe ſtarej ſchulu, kotrejž je tak dolhe lēta ſa jich wjele město bohateho žohnowanja byla. Džecži wuſpěwachu na kónzu ariju a na to hibaſche ſo cžah ſi nowemu ſchulſkemu twarjenju. Po wuſpěvanju kherluſcha pſchepoda knjes twarſki mischte John ſ Lubija, kíž běſche nowu ſchulu natwaril, ſi kótkimi ſlowami poſaſujo na tvar ſchule,

fotryž je ſo bjes wſchego njeſboža doſkonaļ, ſe ſbožopſchecžom pſchedžyda ſchulſkeho prijodkſtejerſtwa klucž ſi nowemu ſchulſkemu domej, fotryž jón tež ſe ſlowami wutrobneho ſbožopſchecža knjesej wucžerjej Haaser jej da, fotryž w Božim mjenje durje wottamkný, ſi kótrymž někto do noweho twara wjeſele ſaſtupichu. W nowej, rumnej o derje wuhotowanej ſchulſkej iſtwi ſo wonkach ſaſpěwaných kherluſch dospěwa. Poſhwycženſku rěč džeržesche knjes woſkřeſneho ſchulſki inspektor Bach po ſlowie ſwiateho pižma 2. Mój. 3, 5: „Rjeſtupaj ſzem, wuſuj twoje črije ſi twojeju nohov, pſchetož to město, na kótrymž ſtejſch, je ſwiatata ſemja.“ Wón te ſlowa rjenje wužoži na ſchulu, džecži, wucžerja a ſchulſku wožadu. Na to mějeſche knjes diakonus Voigt jako lokalny ſchulſki inspektor modlitwu a na to kótku kherſku rěč. W njej wón wupraji: „Sſerbia wuli džel Dažinſkeje ſchulſkeje gmjeny wucžinja a ſu ſwérnu pomhalu tutón krafny dom natwaricž a teho dla ſi radoſežu tutón džen ſwjecža. Sſamžny wužit, kotrejž Němžy, tež woni wot tuteho twarjenja maju; ale pormo někotrym druhim kherſkim wožadam woni někto do předka maju, mjenujžy, ſo mjes wſchelakimi druhimi wožebicže to jene žohnowanje je ſe ſtareho do noweho domu ſobučamyl, ſo kherſkeho wucžerja maju, ſo luba maczerna rěč džecžom Božje ſlowo do wutroby pſchinjeſe.“ Na to pſchinjeſe knjes farač lic. Kencž pſchecža zykleje wožady na ſaložku teho ſlowa: „Tón knjes požohnuj naſch wonkhou a nutskhou.“ Wón rěčesche w kherſkej a němſkej rěči. Prěni w ſchuli pſchepoda w mjenje ſchulſkich džecži nowu pychu ſa nowu ſchulſku iſtwi, wobras naſchego kherſora, kíž někto ſi wobrasom naſchego krala ſchulu pſchi. S wuſpěvanjom: „Njech Bohu džakuje“ ſo ſwiatocžnoſcz ſkonečni. Džecži čehnjechu hiſhče junfróč do ſtareje ſchule, hdež ſo jim čélné woſkřewjenje poſtici. Někto poſdžiſho ſeňdže ſo ſwjedženſka hoſčina w Rengerez hoſčenžu, pſchi kotrejž knjes farač lic. Kencž poſaſujo na roſwiwanje ſakſkeje, wožebje ſakſkých ſchulow, ſlawu na naſchego droheho krala Alberta wunjeſhy, kotrejž hrimotazh wot hóž mjes ſhromadženymi namaka a do wuſpěvanja „Krala Bóh požohnuj“ wuſkincža. Wſchelake rjane rěče ſo džeržachu. Sſlawy ſo wunjeſechu knjesej twarskemu mischtrey, ſchulſkej wožadze, ſchulſkemu prijodkſtejerſtwu a wožebje jeho pſchedžyda ſnjerej rycžerkublerzej Schuster eſi, na knjesow duchownych a knjesa wucžerja, na prijedawſcheho knjesa lokalneho ſchulſkeho inspektora, knjesa kaplana Domaschku-Hodžiſkeho a na prijedawſcheho, wo Dažinſku ſchulu derje ſakſkéneho wucžerja knjesa Mittaſcha, kíž je někto w Budyschinje. Bóh chzyl hnadnie ſpožecžic̄, ſo bych u ſo te wutroby pſchecža, kotrejž buchu tón džen nad ſchulu wuprojene, bohacže dopjelnile!

— 13. haprleje mějeſche ſo rjany ſwjedžen w Draždžanach. Runje 50 lēt běſche ſo minylo wot teho dnja, ſo buchu Duppelske naſhyp ſot ſakſkeho wójska dobyte. Tehdom běſche ſo pſhynz Albert, naſch nětčiſchi kral, ſmužicže prěni króč w bitwie woždželil. Duž běſche wón tež ſi 50 lētnemu wopomnječju wojakam i tamneho čaſha rjany ſwjedžen wuhotoval. Cži vetroanojo, kotsiž běchu tehdom ſobu wojovali a ſi dobom cži ſwérni, kotsiž běchu w lēče 1849 pomhalo Draždžanski ſběžk podlōčicž, móžachu pſched krala Alberta ſtupicž. Wón ſo ſ tými starými wojakami pſchecželne roſrčowasche. Potom běſche jim hoſčinu wuhotoval, na kotrejž ſam pſchińdže. To budža ſa naſchich ſeschédživjených býnow naſchego luda, kíž ſu pſched 50 lētami ſwérni a ſmužicže na zusej ſemi wojovali, njeſapomnите hodžiny.

— Towarſtvo dny ſnitskowneho mižionſtwa mějachu ſo minjem ſvjedžen w Draždžanach. Prěni ważne wuſadženje mějeſche ſjednocženje evangelsko-lutherſkich mužſkich a młodzenzowych towarſtrow. Knjes duchowny ſi Teubern pſchednoschecže: Pomoz ev.-lutherſkich mužſkich towarſtrow w wocžehnjenju živých wožadow. Wjecžor w 6. h. mějeſche ſo Boža hlužba w evangelskej dwórskej zvrtvi, w kotrejž knjes duchowny Helbig wo Jan. 12, 20. 25. předowasche.

— Krajne towarſtvo ſnitskowneho mižionſtwa ſa ſakſku je pſched kótkim ſwoju lētnu roſprawu wuđalo. Lētne ſlicžbowanie poſaſuje wo 141,357 hr. dohodow a 70,555 hr. wudawlow. Swjeſelaze je, ſo ſu ſo ſa ſnitskowne mižionſtvo wſchelake wuſkajne cžinile. Schtož ſkutkowanje nastupa, bu w Betlehemſkim wuſtawje pola Radeberga 271 džecži ſaſtaranh. We wuſtawje ſa džecži, na padawu khorosč czerpjaſe, běſche 55. W statoku ſa žony bjes domiſny w Tobiašowym mlhynje běſche 22, a 42 bu pſchijatych. W diakonifekim wuſtawje běſche kónz 1898 311 diakonow ſchulu natwaril, ſi kótkimi ſlowami poſaſujo na tvar ſchule, nižow, w Lipſčanskim 80. W Lipſtu ſo tvar noweho doma ſa-

poczyna. Wschitko nam siewi, so je snutskowne misjonstwo sažo i bohatym żohnowanjom w sañdżenym lęcze skutowalo.

Pschi wjeczornym swonjenju.

Dżen' mucżny i mèrej kchwata
Se złonżom wjeczornym,
A czechosz knieži żwata
Po kraju wózownym.
Bóh dawa wotpoczenjenje,
Po dżele woskewjenje.
Schtóz żwernje dżelał je,
Njech wotpoczuje.

Nětk chzu ho podacż i spanju
Po żwernym dżelanju.
Bóh budże wołacż w ranju
Mje sažo i stawaniu.
Po wotpoczenku w nozy
Ssu sežerstwene wszech možy:
Chzu żwernje dżelacż saž:
Swoj zyły cjaž.

Hdyż i wjeczoru ho swoni
Nam něhdź i požlednjom,
Njech Bóh ho i hnadi kloni,
Wjedź i mèrej njebieskom.
Duž, wózko, i hwédam hladaj,
A wutroba, ſej žadaj:
Po seimskiej nozy daj
Nam Bóh swoj raj.

H. D.

Pschi runanje.

Něhdże w jenym morju leži mała, kražna kupa. Kóžde lěto stawa ho, so na jejny brjoh jedyn čłowjek i morja wustupi, kiž je i druhimi to njebože měl, so je ho jim lódź na morju rosbila. Tak bórsh hacž wón na kupy pschińdze, ho wot wobyleri najluboñišcho powita, ho derje se wschem saſtara, haj jeho żwojego krala sczinja a wschitko, schtož na kupy wobzedza, je pod jeho wolu date. Wón ma nětk bohatstwa a wscheho doſč a sapomni, na kajke waschnje je ſem pschischoł. Nětko paſ je tež na tej ſamej kupy schedziwym mužik žiwym, kiž po někotrym czaſu i njemu pschistupi, jemu mjeležo do wuschow prajich: „Ty, twoja kražnosć traje jenož jene lěto. Hdyż je wono nimo, pschińdze nowy kral. Tehdy budžesč i tróna storženj, do próſdneje lódze žadzenj a na tamnu stronu wjesenj, na brjoh tamnego twjerdeho kraja. Tam je pusty kraj a njeſmějſch tam ani khleba ani khěže. Ta czi radžu, so by ty nětko hiſtce, hdyż móz wobzedzis, lódź wuhotował ſe wschemi kublami, kotrež tudy mamy. Pojedź tam a daj ſebi khěžu natwariež, so móhl ho potom derje měcz, hdyż twoje kralestwo żwój kónz ſměje.“

Ta kupa je nascha ſemja. Kóždy čłowjek runa ho tamnemu, kiž i teje roſbiteje lódze na tu kupy pschińdze. Twjerdy kraj je węčnoscž. Próſdna lódź je kaſhcz, ta połna je wérjaza nowa wutroba, kiž na tamnu stronu jědže, tam ſebi dom natwari a ſymjo i węčnemu žiwjenju wszyje. Pusty a próſdny je tónle kraj ja kóždeho, kiž ho prjedy we wérje tam a ſem podał njeje. — Někotri wot tamnych kralow ſazpichu żlowo teho schedziwza. Woni wostachu w żwojim wježelu psches zyłe lěto. Potom buchu wustorženi. Kajke hubjeniſtwo běſche nětk iich džel! Sedyn paſ wosta požluschny hloſzej stareho muža. Sahe w lęcze hižo ſapocza ſebi w tym druhim kraju khěžu twaricž. Wježeli čzakasche wón na tón czaſ, hdyž dyrojſte ſ jeho kralestwom kónz bycz. S wježelom ſtupi wón do próſdneje lódze, i wježelom na brjoh. Wón mjeſeſche nowy wózny kraj a mózefche tón prjedawſchi ſapomnicž.

Kotremu chzesch ty podobny bycz? Temu, kiž dyrbjeſche potom tradacž abo temu, kiž bě derje ſastaranj?

Haj i tym, i tym, je to wotmolwjenje, i tym, kiž je požledy mjenowanym. Dha njeſčincze ſebi pscheczelow i njeprawym mamonom, so bychu, hdyż wó tradacze, waž horje wſali do tych węčných hétow.

Chzesch ty wuſtrowjeny bycz?

Duchowny Frommel powieda: Něhdź běch w żławnych ſujelach, so bych wuſtrowjenje pytał. Tam běſche wjèle khorých, starých a młodych; wschitzh bychu rano ſahe ſtawali, so bychu i žórlu kchwatali, wschitzh bychu pili a żwoju ſchkleńzu w ruzh ſo po lekarjowej pſchitkaſni wukhodzowali. Ničto njebu nuſowanym tak ſahe ſtawacž, ničto njeby niežo druhe ſapoczał, kóždy by jenož na to hladal, so żwoju wodu prawje piye. Zórlo ſame běſche ſrjedžisna, wołolo kotrehož bychu ſo wschitzh hibali. Duž ſebi pomhyſlach na naſche żyrkwe a kletki, na hrromadu tych, kiž tam njeſhodža a na mału licžbu tych, kotrejchž nuſowacž njetriebasch. S wotkal roſdžel? Wotmolwjenje: Czi ludžo w ſujelach chžychu na kóždy pad wuſtrowjeni bycz; teho dla i žórlu pſchitkaſhadezeja; pſchetož wschitke druhe ſpodobnoſče jich tam czechyle njebychhu. Ale to pōſnacze, so na straſchnu khorosz czerpja, kotař je, hdyž ſo njevuhoji, i wulkimi bołoszemi a ſcežkim wumrječom, to jich i žórlu czeri. Sa wuſtrowjenje ſnutskownego čłowjeka je Jeſuſ Chrystuſ ſjeničke hojaze žórlo a jeho żyrkej je Betheda, hdyž ſo hojaza woda tym podawa, kiž potutu czinja.

Něchtio i roſpominanju.

Praj mi, ſkim ty wobkhadžuſech a ja chzu tebi prajicž, ſchtó ty ſy.

Schtož ma luboſč, je na wſcho pſchihotowanym.

Rhostanje dyrbí bycz kaž ſolotej, kiž ma wjazy woliſa hacž ſiąala.

Dobre ſkutki ſu předowanje kſchecžijana, kotrež wón džerži, niž pſchego i rtom, ale pſchego ſe żwojim žiwjenjom, ſe wschem, ſchtož wón praji a cžini. Twoje cžinjenje je předowanje. Prédowanje, kotrež ho i rtom džerži, ſe bórsh ſabyte, ale ſchtož ho pſches naſche žiwjenje předuje, njeſapomnite wostanje. Nicžo bôle žwêtej njepreduje, khiba žwiate žiwjenje; nicžo bôle kſchecžijanstwo njeſonjecžecžuje, hacž hdyž ſebi napschecžiwo ſtejitej dobra wucžba a ſle žiwjenje, kſchecžijanska wera a njeſkſchecžijanske ſkutki w hręchach. (Spurgron.)

Wohen ſo i wohenjom njehaſcha.

Cžim wjetſhi je rjeſ, cžim * prjedy jeho hněw ſpadnje; cžim ſdobniſche ſmyklenje, cžim prjedy ſo čłowjek wujedna.

To je najwjetſche wjecženje: bórsh ſabycz.

Derje je tež wot njeſchecžela wuſtnež.

Radawſ praweje žiwjeniſkieje * mudroſcze je to, ſebi ſamemu wotewrječ.

Schtož chze i pſcheyz ſykanz ſyje, dyrbí najprjedy mlečje wočakacž.

Se ſudženjom njeſhwataj, ſlyſh najprjedy wobej stronje.

Schtož chze prawu wěž, porucž ju Bohu temu Knjeſej.

Wodacž a ſabycz, je wjecženje ſprawnego muža.

Schtož žwojemu njeſchecželej dobre cžini, wopokaſuje najſdobniſchu myſl.

Schtož pižasch, to wostanje.

Njemjetaj stare cžrije * prjedy ſprjedy hacž nimasch nowe.

Pomału i móſchni, kchwatajz ſe klobukej, pomha někotremu młodemu čłowjekoj.

Ssam dokonjecž, je dobre ſelo, ale wone we wszech ſahrodach njerofscze.